

Carrer Nou del Teatre, 16 - GIRONA

Tel. 972 22 50 44

www.cinematruffaut.girona.cat

a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

LOS OSOS NO EXISTEN

Khers Nist

Iran, 2022

Direcció: Jafar Panahi

Guió: Jafar Panahi

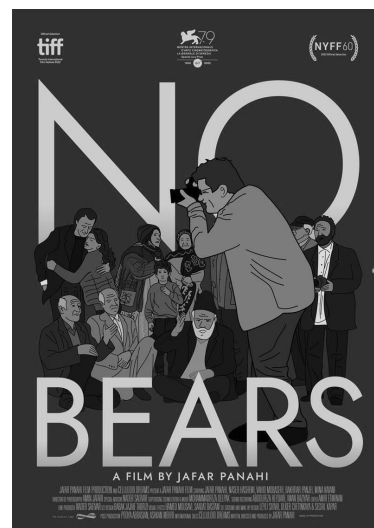
Intèrprets: Jafar Panahi, Mina Kavani,
Naser Hashemi, Vahid Mobasheri

Durada: 107 min

Gènere: drama

Idioma: persa

Data d'estrena: 23/06/2023

La imatge justa i la repressió política

A començaments d'aquest any va esclatar la notícia del fet que el cineasta iranià Jafar Panahi havia estat condemnat a sis anys de presó. Quatre mesos abans, el seu darrer llargmetratge *Los osos no existen* havia estat premiat al Festival de Venècia. Panahi no va poder anar al festival a defensar la pel·lícula, ni ha recollit el premi, ja que des de l'any 2010 hi ha una sentència judicial que li prohibeix poder fer la seva feina com a artista durant un període de vint anys. Aquesta situació l'obliga estar molt de temps reclòs sota control domiciliari i a no poder sortir del seu país. Malgrat la crua realitat que marca la vida de Panahi, entre el 2011 i el 2022, el cineasta ha rodat clandestinament cinc pel·lícules. Totes elles estat han sortit d'amagat del seu país i s'han difós en els principals festivals d'arreu del món, on han aconseguit importants premis internacionals. Tal com va demostrar en la seva primera obra de clandestinitat titulada *Esto no es una película* (2011), Panahi utilitza càmeres domèstiques de petit format i treballa amb sistemes de control a distància. Aquests i altres mètodes li han permès configurar una filmografia que desafia amb valentia la normativa política del seu país, al mateix temps que posa en qüestió i reflexiona sobre les formes de rodatge, la implicació moral de les imatges o les tènues fronteres que separen el documental i la ficció. Panahi no fa un cinema militant de denúncia des de la ràbia, sinó un cinema polític reflexiu en què cada imatge no és només una imatge sinó un camí cap a la reflexió teòrica sobre l'acte de filmar.

El títol de *Los osos no existen* fa referència a la manera com la repressió política i la superstició ancestral poden conviure en l'inconscient de determinades poblacions de l'Iran. Panahi viatja a un petit poble situat prop de la frontera entre Iran i Turquia des d'on roda de forma clandestina una pel·lícula de ficció centrada en la història d'amor d'una parella que intenta fugir de l'Iran i instal·lar-se a Turquia. El silenci del poble perdut serveix a Panahi de refugi per poder controlar i dirigir el rodatge de la pel·lícula de ficció des del seu ordinador. Els problemes de cobertura li impedeixen poder fer la feina amb normalitat. Mentre treballa en una situació

clandestina, Panahi s'enfronta a una altra història real protagonitzada per una noia que ha estat encadenada a un matrimoni de conveniència, mentre viu la seva història d'amor en secret.

Panahi està al mig d'aquestes dues històries i no para de pensar sobre quina és la seva identitat personal, quin és el deure moral que té com a cineasta davant la realitat mentre pensa sobre de quina manera la ficció -i el cinema- pot alterar la mateixa realitat. En determinats moments sembla que ens trobem en un exercici autoreflexiu sobre les formes del documental, en altre moment podríem trobar-nos en una comèdia costumista on es descriu amb precisió els caràcters d'un seguit de personatges que es troben atrapats en les formes de vida ancestral del món rural. Tot plegat, però acaba en una confessió personal que esclata quan el mateix cineasta ha de confrontar el seu amagatall amb les sospites de la gent del poble. A partir d'un joc de miralls que fa pensar, de forma llunyana, amb *Close Up* d'Abbas Kiarostami, Panahi roda una obra excel·lent on no para de treballar a partir de múltiples nivells acollint la senzillesa malgrat la complexitat de tot el seu dispositiu. Una obra que sorprèn pel seu atreviment, per la manera com transita en els límits del que pot arribar a ser políticament permès i per la manera com acaba desafiant tota censura i certes convencions al voltant dels sistemes de producció cinematogràfics.

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona